

Aan de leden en duoburgerleden
van de gemeenteraad
van Bergen op Zoom

19 DEC. 2017

Uw kenmerk	Ons kenmerk	U17-019306	Datum	19-12-2017
Uw brief	Beh. door	J.C. Verbruggen	Doorkiesnr.	0164 - 277425
Onderwerp: aanvullende toelichting IBOR-plan 2018-2022	Afdeling	Realisatie & Beheer, Team Beheer & Advies	Bijlage(n)	

Beste leden en duoburgerleden van de gemeenteraad,

Naar aanleiding van de behandeling van het IBOR-plan 2018-2022 in de beeldvorming I op 30-11-2017 en de vergadering van de commissie Stad en Ruimte op 13-12-2017 ontvangt u deze nadere toelichting. Deze brief geeft een totaal overzicht van de financiële zaken in relatie tot het IBOR-plan, zodat u zich een compleet beeld kunt vormen.

Het IBOR-plan is in basis opgebouwd vanuit het gegevensbeheer waarbij op basis van de gekozen beeldkwaliteit kan worden berekend welke middelen nodig zijn voor het onderhoud c.q. vervanging. De provincie heeft bij de behandeling van de begroting 2017 aangegeven dat zij bij de begroting 2018 met nadruk zullen kijken naar het beheer van de openbare ruimte en de financiering hiervan. Concreet hebben zij aangegeven dat er sprake moet zijn van een door de gemeenteraad vastgesteld beheerplan voor de openbare ruimte inclusief de daarvoor benodigde middelen. Daarnaast hebben we te maken met de richtlijnen van het BBV met betrekking tot het kapitaliseren van investeringen met een maatschappelijk nut. Het voorliggend IBOR-plan 2018-2022 voorziet op een adequate manier aan de vraag van de provincie en voldoet aan de nieuwe voorschriften van het BBV.

Binnen het IBOR-plan 2018-2022 is sprake van 3 werkstromen:

1. Dagelijks onderhoud
2. Groot Onderhoud
3. Vervanging / reconstructies

Ad 1 Dagelijks onderhoud

Kosten voor dit kort cyclisch onderhoud zijn opgenomen in de exploitatiebegroting. Hierbij gaat het om kernbegrippen als schoon heel en veilig, de dagelijkse onderhoudsactiviteiten in de openbare ruimte.

Ad 2 Groot onderhoud

Naast het dagelijks onderhoud dient ook groot onderhoud te worden uitgevoerd om de te beheren arealen ook op langere termijn in een goede staat van onderhoud te behouden. De kosten voor groot onderhoud zijn niet voor ieder jaar gelijk. Om deze reden wordt een onderhoudsvoorziening ingericht zodat in de begroting rust kan blijven bestaan door jaarlijks een gelijke voeding op te nemen in de onderhoudsvoorziening. De voeding aan de onderhoudsvoorziening is gebaseerd op gemiddelde kosten voor groot onderhoud op basis van het areaal. De werkelijke kosten - van het uitgevoerde groot onderhoud - komen ten laste van de onderhoudsvoorziening. Eventueel niet gebruikte middelen blijven beschikbaar voor groot onderhoud. De jaarlijks voeding voor de onderhoudsvoorziening zitten in de exploitatiebegroting.

Ad3 Vervanging / reconstructies

Aan het eind van de levensduur, waarbij het niet langer budgettair verantwoord is te onderhouden moet de openbare ruimte vervangen worden. Bij vervanging / reconstructies spreken we veelal over projecten. Uitgangspunt hierbij is de noodzakelijke vervanging van bijvoorbeeld de riolering op tijd tot uitvoering kunnen komen (feitelijk gedogen deze geen uitstel). Door een integrale benadering van de projecten wordt ingestoken op het maken van werk met werk. Een gecombineerde aanpak waarbij alle facetten in de openbare ruimte in één werk worden vervangen zoals riolering, wegen, openbare verlichting, openbaar groen etc. Binnen het rekenmodel is op basis van de te beheren arealen bepaald wat de gemiddelde vervangingsinvesteringen zouden moeten zijn. Omdat de werkelijke uitgave afhankelijk is van de uit te voeren werken is het noodzakelijk een goede planning te hebben. Op dit moment bestaat een goed inzicht in de planning voor het jaar 2018, de projectenlijst is als bijlage bij het IBOR-plan toegevoegd. Voor de jaren daarna is het lastig nu al een concrete planning aan te leveren. Om die reden wordt voor de jaren 2019-2020 uitgegaan van de gemiddelde vervangingsinvesteringen.

De hoogte van de investering in 2018

In het raadsvoorstel is het investeringsvolume opgenomen dat aanvullend nodig is om de integrale projecten tot uitvoer te kunnen brengen. In het overzicht met de projecten kunt u zien dat in 2018 sprake is van een totaal projectvolume van 16.108.000,- euro en dat hiervan 10.158.200,- gedekt wordt vanuit het product riolering. Daarnaast zijn voor diverse werken (naast de rioolcredieten) reeds kredieten gevoteerd waardoor nog een aanvullende noodzakelijke investering over blijft van 2.995.600 euro. Bij bijna alle projecten betreft het dus een aanvullende financiering om werk met werk te kunnen maken. Zoals u ook in het projectenoverzicht kunt zien is bij bijna alle projecten de rioolvervanging de initiator voor een projectmatige integrale aanpak van de openbare ruimte.

Investeringsvolume 2019 en verder

Voor het jaar 2018 is gesproken over een concrete lijst van projecten. Voor 2019 en verder wordt feitelijk een voorlopige reservering in beeld gebracht. Voor deze reservering gaan we uit van de gemiddelde investeringsbedragen voor de vervangingen op basis van het areaal. Jaarlijks zal daarom een concrete projectplanning worden uitgewerkt voor het komend jaar. Deze concrete projectenplanning zal aan u worden voorgelegd waarbij u uiteindelijk het exacte te besteden investeringsvolume bepaalt. De provincie stelt de voorwaarden dat uw raad de benodigde middelen beschikbaar stelt die bij het IBOR-plan horen. Daar horen ook de investeringsbedragen bij. Om te voldoen aan de eis om voldoende middelen te voteren zijn daarom de gemiddelde investeringsbedragen voor deze jaren opgenomen. Ook hier geldt dat hetgeen nu in het voorstel staat aanvullend is op de reeds gevoteerde kredieten vanuit het product riolering.

Dekking investeringen

In 2015 is besloten vanwege het ontbreken van een concrete projectplanning de reserve egalisatie beheerplan wegen en de reserve openbare verlichting tijdelijk af te ramen met een bedrag van 7,2 milj. ten gunste van de algemene reserve. Hierbij is aangegeven dat bij het beschikbaar komen van een concrete projectplanning een beroep zou worden gedaan op deze tijdelijk geblokkeerde gelden, hetgeen thans aan de orde is.

Dekkingsreserve

De blokkeringen in de algemene reserve betreffen enkel de bedragen die voor de 4 jaarschijven aan de Algemene reserve worden onttrokken. Investerings m.b.t. IBOR hebben een gemiddelde looptijd van 25 Jaar. Om de lasten van de investeringen niet als een probleem vooruit te schuiven is de keuze gemaakt om te werken met een dekkingsreserve. Een dekkingsreserve is een reserve die enkel en alleen als bestedingsdoel het afbetalen van de investering kent. De middelen kunnen nergens anders voor worden aangewend, tenzij uw raad een besluit neemt om de bestemming te veranderen.

Keuze is aan de gemeenteraad

Met uw instemming met het IBOR-plan 2018-2022 stemt u in met de systematiek en de nu voorliggende financiële consequenties. Jaarlijks zal bij het beleidskader en/of de begrotingsbehandeling in beeld worden gebracht hoe een en ander zich ontwikkelt en welke resultaten zijn behaald. In principe kun u als gemeenteraad jaarlijks bijsturen op de

gewenste resultaten en bestedingsvolume. Zo ook bij areaaluitbreiding waarbij u een keuze kunt maken tussen het handhaven van het gewenste kwaliteitsniveau met uitzetting van de begroting dan wel het budget leidend laten zijn en de kwaliteit naar beneden bij te stellen.

In het voorstel wordt gevraagd om in te stemmen met het vormen van een dekkingsreserve. In het eerste halfjaar van 2018 willen wij hierover nog uitgebreid met uw raad van gedachte wisselen. Indien gewenst willen wij voor alle raadsleden een uitleg geven over de verschillende mogelijkheden van dekking van de investeringen in de openbare ruimte. Uw raad moet de nota Investeren en afschrijven vaststellen en uw raad bepaalt dus uiteindelijk hoe deze investeringen worden gedekt.

Aanvullende schriftelijke vraag

Naar aanleiding van de behandeling in de commissie Stad en Ruimte van 13 december 2017 zijn nog enkele aanvullende vragen gesteld over het IBOR-plan 2018-2022.

Onderstaand treft de vragen en antwoorden aan.

Vraag 1:

Vooroverleg provincie: hij begrijpt waarom de provincie voor 2017 en 2018 eist dat deze kredieten er zijn, maar waarom eist de provincie dit ook voor 2019 en 2020?

Antwoord 1:

De provincie toetst of er voldoende middelen beschikbaar worden gesteld bij het vastgestelde beheerplan openbare ruimte. De investeringen maken onderdeel uit van het IBOR-plan. Als er dus geen gelden beschikbaar worden gesteld voor de investeringen, worden er onvoldoende middelen beschikbaar gesteld om het IBOR-plan uit te kunnen voeren.

Vraag 2 :

Waarom zijn dekkingsreserves en investeringsreserves meer solide dan een blokkering. Is dit uit het gesprek met de provincie gebleken of is dit een eigen initiatief?

Antwoord 2:

Een blokkering in de algemene reserve betreft een voorgenomen onttrekking uit de algemene reserve voor de 4 jaar van de begroting. Nu dus de jaren 2017-2020. De hoogte van de blokkering in de algemene reserve zijn dan de afschrijvingskosten voor 2018 t/m 2020. Niet duidelijk is dan of de algemene reserve hoog genoeg is om de afschrijvingskosten gedurende de gehele looptijd van de investering (wegen 25 jaar) te dekken. Wanneer voor een dekkingsreserve wordt gekozen wordt het totaal bedrag van de investering in één keer onttrokken uit de algemene reserve en gestort in de dekkingsreserve. Deze is dan dus hoog genoeg om gedurende 25 jaar de afschrijvingskosten van de investering te dekken uit deze dekkingsreserve. De provincie adviseert hierover niet. De provincie toetst alleen of er structureel dekking is voor de lasten.

Vraag 3:

In de auditcommissie is al toegezegd om in december de stand van zaken van de algemene reserve te melden. Vraag is om dit voor de raadsvergadering van 20 december a.s. te doen.

Antwoord 3:

Ook D66 heeft gevraagd om inzicht in de onttrekkingen uit de algemene reserve. Wij verwijzen korthedshalve naar het antwoord op deze vraag.

Met vriendelijke groet,
Het college van burgemeester en wethouders van Bergen op Zoom,
Namens het college,

Dhr. P.A.M. van der Velden
Wethouder